

Anteckningar från ett surr om miljöhantering på uppläggningsplatserna Skärgårdsstad 2018-09-19

Hamnstyrelsen hade kallat till ett möte gällande hantering av båtbottnar på våra uppläggningsplatser. Vi har ett krav på oss att sanera båda uppläggningsplatserna och på stämman 2018 togs beslut att inleda densamma redan sommaren 2018. Då det under våren framkom att kommunen (Miljö och Hälsa) ville ställa sig lite mer avvaktande beroende på att man ville ge båtklubbarna och marinorna möjlighet att söka sk LOVA-bidrag, samt att man inte kunde säkerställa att deponicentralerna kunde hantera avfallet på ett korrekt sätt, valde vi att skjuta upp saneringen tills detta var helt utrett. Senare under vårutrustningssäsongen så visade det sig också att vår egen hantering av miljön på uppläggningsplatserna hade stora brister. Trots att hamnstyrelsen lagt ner mycket tid och tankeverksamhet på att försöka få till ett regelverk som skulle minimera miljöpåverkan, så har det inte fungerat. Antingen är våra direktiv och regler för komplicerade så att även om viljan finns så kan det bli fel, eller så tycker man som båtägare inte att det är så viktigt att följa eftersom det helt enkelt blir för jobbigt. Markdukarna som var obligatoriska förra året fyller en funktion om de hanteras på rätt sätt, det har vi sett. Men även om man gör "rätt" så släpper den ju igenom vatten som är uppblandad med bottenfärg, så något 100-procentigt alternativ är det inte. Inför årets vinterförvaring kräver vi därför inte längre markduk, men vi rekommenderar det som ett hjälpmedel att hålla rent under sin båt. Vi vill göra regelverket enklare men inte sämre för miljön, så den nya enkla regeln lyder kort och gott: "Du får inte skita ner! Hur du undviker detta är ditt problem." Vi kan inte låta utföra en sanering för föreningens pengar och sedan fortsätta med miljöhanteringen som den är idag. Efter en sanering måste vi komma ner på noll i utsläpp. Hur gör vi det?

Hamnstyrelsen har nu kört fast och kommer inte längre utan båtägarnas hjälp. Det var ungefär 25 båtägare på plats för att lyssna och prata om idéer. Vad sades, och tycktes?

Man insåg att för att säkerställa nolltolerans mot giftutsläpp finns 3 vägar att gå:

1. Se till att ta hand om giftigt bottenfärg utan att den hamnar på marken
2. Förbjuda båtar med giftig bottenfärg
3. Förbjuda båtar över huvud taget (lägga ner vinterverksamheten)

Eftersom målet måste vara att fortsätta ha vinterplatser tillgängliga, lutade många mot giftfria båtbottnar, eller säkerställa hanteringen av bottenfärger så att gift inte hamnar i naturen. Hur kommer vi dit?

Giftfria båtbottnar:

1. Båtarna måste renskrapas. Hur? Olika förslag:

- Eget arbete med slipmaskin och dammsugare. Skall föreningen köpa in proffsmaskiner för utlåning eller får var och en fixa själv?
- Gå ihop och ta hit en proffsfirma för blästring. Måste i så fall vara godkänt av Miljö och Hälsa.
- Åka någon annanstans och slipa rent båten.

2. Hur säkerställer vi sedan att inga båtar med giftfärg läggs upp på våra uppläggningsplatser?

3. Båtarna måste sedan tvättas några gånger per säsong. Hur? Olika förslag:

- Vi hyr eller köper en egen båtbottentvätt (borsttvätt) som läggs i hamnbassängen. Hur säkerställer vi att båtar som tvättas inte har giftig bottenfärg som riskerar att hamna i vårt vatten i hamnen? Vem ska kunna manövrera tvätten?
- Vi bygger en gjuten kaj och införskaffar en ordentlig gaffeltruck som kan lyfta upp båtarna för avspolning. Rimligtvis borde ingen spolplatta behövas om man bara spolav giftfria båtar från alger och tulpaner.

-Användande av nya produkter på marknaden. Just nu finns en silikon-färg som sägs fungera bra om du har en snabb båt (> 9 knop).

-Tvätta på egen hand, dvs åka till en kommersiell borsttvätt, eller marina med spolplatta och låta tvätta/spola av båten. Finns även borstar att köpa som man från båtens däck kan komma åt att tvätta under vattenytan med.

-Håll koll på tulpansäsongen – tvätta när det är dags.

Fördelar med denna lösning: I slutändan det mest miljövänliga, ingen mer förorening och därmed sanering på uppläggningsplatserna, även bra för miljön i havet såklart.

Nackdelar med denna lösning: Initialt fara för miljön när båtar skall renskrapas. Stora kostnader för tvättlösningar. Osäkerhet om det kommer fungera lika bra som giftfärgerna gör idag. Svårigheter att veta när det skall tvättas.

Båtar med bottenfärg men utan spill i naturen:

1. Båtarna får inte tvättas, slipas eller skrapas på uppläggningsplatsen om inte tillräckligt skydd ligger under båten och täcker in sidorna. Markduk inte tillräcklig. Finns annan duk? Absorberande matta? Svårigheter att övervaka att alla gör rätt.

2. Någon form av rengöringsmöjlighet måste finnas.

-Spolplatta med avloppsrening

-Mobil "spolplatta" (Hullwasher)

-Tvätta hos någon marina innan uppläggning i Skärgårdsstad

Fördelar med denna lösning: Giftfärger som fungerar idag kan fortsätta att användas

Nackdelar med denna lösning: På sikt inte hållbart då miljökraven sannolikt inte kommer att bli slappare, utan snarare hårdare. Dyra investeringar i tvättlösningar så som spolplatta med rening eller mobil spolplatta. Svårigheter med övervakning att alla hanterar båtbottnarna rätt.

I övrigt ställdes en del frågor, bl.a. vad som gäller från EU, stat och kommun gällande miljödirektiv. Styrelsen svarade så gott de kunde att direktiven är att vi måste sanera eftersom vi har förhöjda halter gift i marken. Vidare så framfördes åsikten att kommunen som ålägger oss detta måste kunna hjälpa till med en lösning. Svaret där är väl att det är upp till oss hur vi löser problemet och det är väl därför vi har det här mötet. Dessutom tyckte man att markduksidén som inte höll måttet var dum, det måste finnas någon som har bättre idéer om underlag som fungerar. Även här framfördes att kommunens Miljö och Hälsa borde kunna bistå med kunskap. Det diskuterades en del om borsttvätt fungerar bra eller dåligt, hur andra marinor och båtklubbar gör osv, om silikonfärg fungerar, om man kan skylta bättre om regler på uppläggningsplatserna, om man kan avhysa de som inte följer reglerna mm.

En arbetsgrupp om fem personer + styrelsen valdes ut för att jobba vidare med dessa frågor.

Avsikten är att ta fram underlag, kostnadskalkyler mm för de olika alternativen för att vi så småningom kan presentera ett förslag för medlemmarna att ta ställning till.

Båtgäarna tackade styrelsen för bra information. Styrelsen tackade för deltagandet och ett bra möte med många bra idéer och synpunkter.

/Hamnstyrelsen